

ERANSKINA

ANDOAINGO ALKATEAK.

Eranskin modura honako LEYÇAUR honetan, gure herria zuzendu dutenen izenak gogoraraztea interesgarria iruditu zaigu. Andoainen izan ditugun alkateez ari gara. Eta abiapuntua 1615. urtea izango dugu, urte horretan bereganatu baitzuen Andoainek burujabetasuna: *“la posesión de la jurisdicción de por sí y sobre sí en todos sus términos”*, edo beste era batera esanda, independentzia lortzen du beste herrietatik eta herriekiko, nahiz eta lehenagotik auzo-alkateak egon, LEYÇAUR 0 zenbakian jasota azaltzen den bezala¹.

Lan hau burutzean zenbait alderdi deigarri aurkitu ditugu: hautaketen datak, adibidez. Hauek, 1760. urtera arte, San Migel egunean izango ditugu, hau da, irailaren 29an. Ondoren, 1762. urtetik 1867ra arte, salbuespenen batekin, hautaketa eta agintea bera ere urtearekin batera hasiko dira, hau da, urtarrilaren 1ean. Urte batzutan ere uztailearen lehenengoan izango da hautaketa. Agintaldiak, 1848ra arte, urtebetekoa izan ohi ziren. Handik aurrera bi urtekoak izaten hasi ziren.

¹ ANDOAINGO ALKATE “PEDANEOAK” IZAN ZIREN:

Miguel de IRIGOYEN	1527-1528	Juan PEREZ DE EGUSQUIZA	1586-1587
Juan de EGUSQUIZA	1531-1532	Juanes de EGUSQUIZA	1587-1588
Juan de ECHABE	1540-1541	Juanes de ZALDUA DE IRIGOYEN	1588-1589
Juanes de ANCIZU	1549-1550	Domingo de ATORRASAGASTI	1589-1590
Antón de BAZCARDÓ	1560-1561	Juanes de ICHASO	1591-1592
Martín PEREZ DE ICHASO	1561-1562	Domingo de ZUMETA	1592-1593
Domingo de IRIGOYEN	1566-1567	Juanes de ZALDUA DE IRIGOYEN	1593-1594
Juan LOPEZ DE IRAZUSTA	1567-1568	Domingo de ATORRASAGASTI	1594-1595
Martín de LARRAMENDI	1568-1569	Martín de UBILLOS	1595-1596
Miguel de BAZCARDÓ	1569-1570	Juan SANZ DE ICUZA	1596-1597
Esteban de ARIZMENDI	1570-1571	Antón de SARMENDI	1597-1598
Juanes de ISTURIZAGA	1571-1572	Joanes de ZALDUA IRIGOYEN	1598-1599
San Juan de ICUTZA	1572-1573	Domingo de ONDARRETA	1600-1601
Juanes de EGUSQUIZA	1573-1574	Martín de AGUIRRE Y UBILLOS	1603-1604
Juan PEREZ DE BERROZPE	1574-1575	Juanes de ZALDUA CORDOBA	1604-1605
Domingo de ECHEBESTE	1575-1576	Martín de UBILLOS	1608-1609
Juanes de ISTURIZAGA	1577-1578	Martín de ARIZMENDI	1609-1610
M. J.de ARANSASTROQUI	1578-1579	Juanes de AINCIZU	1610-1611
Esteban de ARIZMENDI	1581	Antón de SARMENDI	1611-1612
Beltrán de IRIGOYEN	1583-1584	Domingo de ZUMEETA	1612-1613
Esteban de AREIZMENDI	1585-1586	Martín de UBILLOS	1613-1614

Zerrenda hau: AYERBE, M.R.; DIEZ DE SALAZAR, L.M.: “Andoain de tierra a villazgo, 1379-1615” artikuluan jasota dago, *Leyçaur 0* zkia., 1996-129-132 orrialdetan.

Bestalde, aipatu beharra dago Andoaingo herriak bere seme kuttunei egiten zien aintza alkateak izendatuz. Izendatuak hamarren bat izan ziren, hauexek hain zuzen ere: Pedro de Elso Latasa (1695), Sebastián de Leyza (1716), Juan de Legarra Echebeste (1724), Alberto de Gazteluzar (1734), Jose Ignacio Duque de Estrada (1742), Agustín de Leyza (1759), San Millango Markesa (1772), Juan Bautista Erro (1818), bere semea Mateo de Erro (1827) eta, azkenekoz, andoaindar jatorria ez zuen bakararra, Francisco Franco (1949)².

Aipatu gabe ezin utzi, zerrendan irakurri ditzakegun hirurehun inguru izenen artean, bat bakararra dugula emakumezkoa, Mª Pilar Collantes Ibáñez, 1991. urtean hautatutakoa alegia.

Badira ere alkate aukeratu eta izan nahi ez zutenak. Hori, guk dakigula, hirutan gertatu zen. Juan Antonio Echebeste Arizaga 1782an aukeratu izan eta uko egin zion alkate izateari. Haserre bizian jarri zen Pedro Ignacio Lasa alkate aukeratu zutenean, zaharra zelako, eta ez dakigu nola baina urtea amaitu baino lehen alkatetza utzita zuen. Azkeneko kasua Manuel Laborde Werlinderrena dugu, 1940ean Gobernadore Zibilak izendatu zuena, Udal Batzarrak ere, eta berak ezezkoa eman zuen gaixorik zegoela esanez.

Modu jarraian berraukeratuak izan diren alkateak ere aurkitzen ditugu: Pedro de Atorrasagasti (1679an), Jose Antonio de Leyzaur (1705ean), Carlos Ubillos (1757an), Juan Bautista de Beldarrain (1776an), Juan Bautista de Beldarrain (1798an), Pedro José de Ibarrola (1825ean), Pedro Mª Garagorri (1889an) Miguel Unanue Amas (1920ean) eta Jose Antonio Pérez Gabarain (2007an).

Baita alkate zirela zendu zirenak ere: Pedro de Belaunzaran (1694ean) eta Fernando Zalacain Gaztañaga (1953an).

Edo egoera xeblebre xamarrak, hala nola bi alkate batera egotea. Hori gertatu zen lehenengo aldiz Pedro de Elso Latasa alkate izendatu zutenean: 1695ko irailaren 29an aukeratu zuten ere “benetako” alkate, Juan de Berrozpe. Berdin gertatu zen 1716an Sebastian de Leyza eta Sebastian de Eguzkiza³ aukeratu zituztenean. Antzeko zerbait gertatu zen 1949an Franco ohorezko alkate izendatu zutenean, baina Fernando Zalacainek benetako alkate izaten jarraitu zuenean. Hala ere, guda karlistaren garaian benetako bi alkate ere egin ziren aldi berean: bata karlista, bestea liberala; bata herrian, bestea erbestean.

Gudak beti izaten dira salbuespen egoerak eta, horrela, frantsesen aurkako gerra zela-eta, 1812an bost alkate izan genituen. Horiek, Carlos Ruizekin

² Izendapena eta ohore hori bertan behera gelditu zen Andoaingo Udal Batzarrak 2001eko martxoaren 29an kendu zionean.

³ “(...) por alcalde en ausencia del dicho Dn. Sebastián de Leiza a Sebastián de Eguzkiza.” AUA LH110.

batera, izan ziren agintaldi motzenak; luzeena aldiz, oraingoz, Jose Mª Garagorri Baztarrikarena izan da, ia hamabi urtez jarraian izan baitzen alkate.

Eta ezin izan ditugu ezagutu zenbait urtetan, 1623an, 1743an, 1804an, 1806an, 1808an eta 1813ko erdialdean, alkate izan zirenen izenak. Espero dugu norbaitek izen horiek ezagutzea eta, horrela, zerrenda osatu ahal izatea.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Martín de Isturizaga, Andoingo Lehen Alkatea,	1615
Martín Sasturain y Michiotegua	1615-9-29
Martín de Aguirre Ubillos	1616-9-29
Juan Perez de Icuza	1617-9-29
Juan Sanz de Mimendi	1618-9-29
Nicolás de Egoabil	1619-9-29
Juanes de Igarza	1620-9-29
Juanes de Echebeste	1621-9-29
Martín de Echabebuñoa	1622-9-29
*	
Juan Sanz de Mimendi	1624-9-29
Juanes de Ygarza	1625-9-29
San Juan Larramendi	1626-9-29
Sebastián de Ondarreta	1627-9-29
Martín de Echaondo	1628-9-29 ⁴
Joanes de Ayncizu	1629-9-29
Martín de Eguzkiza	1630-9-29
Martín de Echebeste Eguzkiza	1631-9-29
Miguel de Irurtia	1632-9-29
Juan de Yurramendi Zubiaurre	1633-9-29
Martín de Sasturain	1634-9-29
Pedro de Arizmendi Echeverria	1635-9-29
Joanes de Egoabil ⁵	1636-9-29
Martín de Atorrasagasti	1637-9-29
Martín de Sasturain	1638-9-29
Juanes de Echebeste	1639-9-29
Martín de Ancizu	1640-9-29
Miguel de Sasturain	1641-9-29
Martín de Ubillos	1642-9-29

⁴ ETURA RODRÍGUEZ, Jose Antonio: “Andoain en el siglo XVII. Protocolos notariales de Villabona en relación con Andoain”, *Leyçaur* 2. zenbakian, 58-63 orrialdeak.

⁵ Martín de Eguzkitza alkate izendatuko dute baina izendapena indargabetu egiten da, bozketa errepikatzen da eta aterako da Joanes de Egoabil. TRUCHUELO GARCIA, Susana: “Análisis de los principales rasgos políticos de la villa de Andoain en el seiscientos”, *Leyçaur* 4. zenbakian. 23. orrialdean.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Juan Sanz de Arizmendi	1643-9-29
Juan Pérez de Atorrasagasti y Aranaztegui	1644-9-29
Martín de Egoabil	1645-9-29
Martín de Sasturain	1646-9-29
Sebastián de Belaunzaran	1647-9-29
Sebastián de Isturizaga	1648-9-29
Martín de Echaondo	1649-9-29
Martín de Ondarreta	1650-9-29
Juan Perez de Atorrasagasti	1651-9-29
Esteban de Belaunzaran Echave	1652-9-29
Martín de Echebeste Egusquiza	1653-9-29
Domingo Mimendi	1654-9-29
Martín de Echaondo ⁶	
Sebastián de Eguzkitza	1655-9-29
Juan Perez de Atorrasagasti	1656-9-29
Martín de Hubillos	1657-9-29
Martín de Echeveste Eguzkiza	1658-9-29
Sebastián de Portu	1659-9-29
Miguel de Atorrasagasti	1660-9-29
José de Ayncizu	1661-9-29
Juan Perez de Atorrasagasti	1662-9-29
Martín de Echeveste Eguzkiza	1663-9-29
Simón de Ayncizu	1664-9-29
Sebastián de Eguzquiza	1665-9-29
Bernardo de Arizmendi Echeverria	1666-9-29
Simón de Sasturain	1667-9-29
Pedro de Larramendi Berrozpe	1668-9-29
Antonio de Belaunzaran	1669-9-29
Juan de Berrozpe	1670-9-29
Juan de Larramendi Torrea	1671-9-29
Pedro de Eguzkiza	1672-9-29
Sebastián de Inziarte	1673-9-29
Esteban de Belaunzaran	1674-9-29
Ignacio de Garagorri	1675-9-29
Martín de Echeveste Echabunoa	1676-9-29
Sebastián de Inziarte	1677-9-29
Pedro de Atorrasagasti	1678-9-29
Berrautatua Pedro de Atorrasagasti bera	1679-9-29

⁶ Domingo Mimendi izendatu zuten 1654ko irailearen 29an alkate, baina hurrengo hautaketa egunean Martín Echaondo, bere tenientea zena azaltzen da alkate modura. Agian tarte horretan Mimendi hil egin zen, baina ezin dugu ziurtatu. Ikusi AUA LH110.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Francisco de Larramendi Berrozpe	1680-9-29
Francisco de Atorrasagasti	1681-9-29
Martín de Echaondo	1682-9-29
Juan de Larramendi Torrea	1683-9-29
Sebastián de Inziarte	1684-9-29
Juan de Ubillos	1685-9-29
Pedro de Zumeeta	1686-9-29
Simón de Sasturain	1687-9-29
Juan de Mimendi	1688-9-29
Martín de Echebeste Larramendi	1689-9-29
Juan de Larramendi Berrozpe	1690-9-29
Juan de Echeverria	1691-9-29
Miguel de Berrozpe	1692-9-29
Pedro Belaunzaran Echave ⁷	1693-9-29
Miguel de Eguzquiza	1694-1-19
Jaque de Ayncizu	1694-9-29
Juan de Berrospe	1695-9-29
Pedro de Elso y Latasa Kapitaina⁸	1695-9-29
Martín de Echebeste Eguzquiza	1696-9-29
Martín de Echebeste y Larramendi	1697-9-29
José Antonio de Leyzaur	1698-9-29
Martín Echebeste Echamunoa	1699-9-29
XVIII. MENDEA	
Miguel Elizagarate Berdilladi	1700-3-10 ⁹
Simón de Sasturain	1701-9-29
Sebastián de Belaunzaran	1702-9-29
Miguel de Berrozpe	1703-9-29
Jose Antonio de Leyzaur	1704-9-29
Berrautatuta Jose Antonio de Leyzaur bera	1705-9-29
Miguel de Eguzkiza	1706-9-29
Pedro Ignacio de Atorrasagasti	1707-9-29
Simón de Sasturain	1708-9-29
Juan de Larramendi Berrozpe	1709-9-29
Martín de Echebeste Eguzquiza	1710-9-29

⁷ Urtarrilan hil zen eta bere tenienteak ordezkatu zuen.

⁸ Jatorriz andaoindarra, baina Txileko Santiagon bizi zena. TRUCHUELO, Susana, *Op. Cit., Leyçaur* 4 zenbakian, 79. orrialdean.

⁹ Hautaketa errepikatzen dute, zeren eta 1700eko irailaren 29an ateratako alkatea era berean hauteslea zen eta hori legez ezin zen ametitu. Lau egun beranduago alkate bera aukeratuko dute, baina beste autesleek, "legezkoa" bihurtuz. TRUCHUELO, Susana, *Op. cit.*, 23. orrialdea.

IZENA**HAUTAKETAREN DATA**

Félix de Larramendi Berrozpe	1711-9-29
Sebastián de Sasturain	1712-9-29
Esteban de Echebeste Echabunoa	1713-9-29
Miguel de Elizagarate	1714-9-29
Juan Martín de Argote	1715-9-29
Sebastián de Leiza	1716-9-29
Sebastián de Eguzkiza	1716-9-29
Francisco de Irurtia	1717-9-29
Martín de Echebeste Eguzkiza	1718-9-29
Pedro de Irurtia	1719-9-29
Esteban de Echebeste Echebeste	1720-9-29
Juan de Ubillos Ubillos	1721-9-29
Juan de Ubillos Torrea	1722-9-29
Juan Bautista de Berridi Azurmendi	1723-9-29
Juan de Legarra Echebeste	1724-9-29
Pedro de Echebeste Garagorri	1725-9-29
Ignacio de Ibarrola	1726-9-29
Juan Bautista de Argote	1727-9-29
Juan Bautista de Beldarrain	1728-9-29
Agustín Joseph de Leizaur	1729-9-29
Juan Bautista de Inciarte	1730-9-29
Juan Bautista de Argote	1731-9-29
Pedro Ignacio de Errasuniz	1732-9-29
Martín de Ubillos Donachele	1733-9-29
Alberto de Gazteluzar ¹⁰	1734-9-29
Antonio de Garagorri	1735-9-29
Joseph de Zatarain	1736-9-29
Sebastián de Orella	1737-9-29
Pedro Ignacio de Errasuniz Arizcun	1738-9-29
Juan Perez de Gazteluzar	1739-9-29
Agustín Joseph de Leizaur	1740-9-29
Sebastián de Ubillos	1741-9-29
Jose Ignacio Duque de Estrada	1742-9-29
*	
Juan Bautista de Berrozpe	1744-9-29
Carlos de Ubillos Torrea	1745-9-29
Miguel de Elizagarate	1746-9-29

¹⁰ “(...) hijo y vecino de esta, persona de su mayor estimación ausente en la Corte y Villa de Madrid le nombraron por su Señor Alcalde (...) y porque consideran no podrá venir a ejercer este empleo por sus muchas ocupaciones se le de aviso de esta elección y nombramiento de Alcalde que de conformidad en él queda hecha” AUA LH110.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Pedro Joseph de Atorrasagasti	1747-9-29
Juan Bautista de Beldarrain	1748-9-29
Esteban de Berridi y Arizmendi	1749-9-29
Juan Bautista de Echebeste Arizaga	1750-9-29
Francisco de Iurrtia, " <i>menor en días</i> "	1751-9-29
Francisco de Zatarain	1752-9-29
Pedro de Echebeste	1753-9-29
Domingo de Beldarrain	1754-9-29
Miguel de Argote	1755-9-29
Carlos de Ubillos	1756-9-29
Berrautatuta Carlos de Ubillos bera ¹¹	
Miguel Antonio de Larramendi	1758-9-29
Agustín de Leiza ¹²	1759-9-29
Martín de Ibarrola	1760-9-29
Pedro Antonio de Echaveguren	1762-1-1
Juan Bautista de Apezteguia	1763-1-1
Juan Bautista de Atorrasagasti	1764-1-1
Francisco de Zatarain	1765-1-1
Juan Joseph de Iguerategui	1766-1-1
Carlos de Ubillos Torrea	1767-1-1
Pedro Ignacio de Mimendi	1768-1-1
San Juan de Berrozpe	1769-1-1
Martín de Ibarrola	1770-1-1
Juan Bautista de Ubillos	1771-1-1
Joaquín de Aguirre y Poncel, Marqués de San Millán ¹³	1772-1-1
Ignacio de Echaondo	1773-1-1
Sebastián de Larramendi	1774-1-1
Juan Bautista de Beldarrain	1775-1-1
Berrautatuta Juan Bautista de Beldarrain bera	1776-1-1
Martín de Ibarrola	1777-1-1
Manuel de Belaunzaran Elizondo	1778-1-1
Joseph de Atorrasagasti	1779-1-1
Diego de Berridi	1780-1-1
Juan Bautista de Argote	1781-1-1

¹¹ Ez dago 1757.urteko aktarik, baina 1758ko San Miguel egunean alkatea denez, berrautatua izango zela 1757an uste dugu.

¹² "*por publica aclamación de todos los vecinos concejantes*". AUA Sig. LH111.

¹³ "*(...) en atención a lo que esta Noble villa aprecia a ese Caballero, hijo suio tan estimable por todas sus circunstancias...*" AUA Sig. LH111.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Jerónimo de Zatarain	1782-1-6 ¹⁴
Pedro Jose de Ubillos	1783-1-1
Martín de Muñagorri	1784-1-1
Juan Bautista de Argote	1785-1-1
Joseph de Larramendi Berrozpe	1786-1-1
Ignacio de Sasturain	1787-1-1
Juan Antonio de Echebeste	1788-1-1
Juan Bautista de Zabala	1789-1-1
José de Larramendi Berrozpe	1790-1-1
Juan Bautista de Beldarrain	1791-1-1
Jose Antonio de Ibarrola	1792-1-1
Licenciado Juan Bautista de Zabala ¹⁵	1793-1-1
Juan Bautista de Argote	1794-1-1
Diego de Berridi	1795-1-1
Domingo de Ubillos	1796-1-1
Juan Bautista de Beldarrain	1797-1-1
Berrautatua Juan Bautista Beldarrain bera	1798 ¹⁶
Pedro de Larramendi	1799

XIX. MENDEA

Juan Bautista de Muñagorri	1800
Ignacio de Lizarraga	1801
Francisco Ignacio Fernández Beldarrain	
Francisco Ignacio de Ubillos	1802
Juan Bautista Beldarrain	1803
*	
Miguel de Zatarain y Belandia	1805
*	
Francisco Angel de Ichaso Asu	1807
*	
Sebastián de Mendizabal	1809
Carlos de Larramendi	1810

¹⁴ Juan Antonio de ECHEBESTE ARIZAGAK, 1782-1-1an alkate hautatzen dutenean esaten du zorrak dituela elizarekin eta ezin duela Alkatea izan. Herriarekin zorrak edukitzeak galerazten zuen karguren bat izatea baina zorrak elizarekin izatean ez zegoen hain argi, baina berak nonbait argi zuela dirudi zeren eta gelatik joanez Alkate ez zuela izan nahi esan zuen. AUA SigLH111.

¹⁵ Soldaduen transitoak zirela eta, Juan Bautista de Zabala Lizentziatuaren izena proposatu zen, “*sugeto capaz e inteligente*”. AUA Sig. LH111.

¹⁶ Urte hauetan alkateen izenak dakizkigu baina ez noiz izan ziren hautatuak.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Sebastián de Mendizabal	1811-1-1
Domingo de Ubillos	1812-1-1
Jose de Belaunzaran	1812-4-10
Sebastián de Mendizabal	1812-7-1
Fernando de Aguirre	1812-10-3
Ignacio de Lizarraga	1812-11-4
Jose Joaquin de Sorondo	1813-1-1 ¹⁷
*	
Carlos de Larramendi	1813-9-9
Manuel de Belaunzaran Elizondo	1814-8-16
Sebastián de Mendizabal	1815-1-1
Jose de Berridi	1816-1-1
Jose Francisco de Beldarrain ¹⁸	1817-1-1
Juan Bautista Erro	1818-1-1
Sebastián de Echebeste Arizaga	1819-1-1
Pedro José Ibarrola	1820-1-1
Jose M ^a de Zabala edo Francisco Angel Ichaso Asu	1821-1-1
Sebastián de Mendizabal	1822
Sebastián de Iguerategui	1823
Pedro Jose de Ibarrola	1824
Berrautatuta Pedro Jose de Ibarrola bera	1825 ¹⁹
Sebastian Mendizabal	1826-1-19
Mateo de Erro	1827-2-18
Francisco Angel de Ichaso Asu	1828-1-1
Miguel de Bergara Orella	1829-1-1
Juan Bautista Larramendi Berrozpe	1830-1-1
Jose Francisco de Beldarrain Mimendi	1831-1-1
Jose de Berridi Arizmendi	1832-1-1
Pedro Ignacio de Lasa	1833-1-1 ²⁰
Sebastián Mendizabal	1833-1834

¹⁷ Alkatea 1813ko lehenengo sei hilabetetan. Ez dakigu uztailak 1etik irailak 8 arte nor izan zen.

¹⁸ “*Abogado de los Reales Consejos, poseedor del vínculo de Mimendi*” AUA Sig. LH60.

¹⁹ Ez dakigu data zehatza, zeren eta Diputazioak aukeratzan zuen alkatea eta beste karguak, bertakoek bidali-tako hirukotetik.

²⁰ “*Don Pedro Ignacio de Lasa nombrado para el empleo de Alcalde y Juez ordinario expuso que se halla constituido en la edad decrepita de setenta y un años, cuya circunstancia y salud debilitada no permiten se cargue en sus hombros un empleo de tanto peso y tan delicado; que por consiguiente recibirá la real vara de Justicia con protesta formal que hace de elevar los recursos que sean del caso a donde convenga solicitando la exoneración de este cargo aun para lo sucesivo y la declaración de hallarse exento de empleos de Republica en consideración a su edad caduca y decrepita que exige descanso*”. Protesta ez zuen balio izan momentuan baina bai aurrerago, horrela ikusten dugu azaroak 8an bere tenientea Sebastián de Mendizabal dela Alkatea. Ez dakigu noiztik.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Antonio José de Orcaiztegui edo/ta Juan Bautista de Larramendi	1835
Pedro José Ibarrola	1836-1-17
José de Berridi	1837
Martín José de Mutio	1838
José de Berridi	1839
Antonio José de Orcaiztegui	1840
Sebastián de Mendizabal	1841
José de Berridi	1842-1-1
Antonio de Piona	1843-1-1
Agustín de Lerchundi	1844-3-31
Martín de Mendizabal	1846-1-1
Jose Antonio de Larramendi	1847-1-10
Sebastián Echebeste Aguirre	1848-1-1
Manuel de Garagorri	1850-1-1
Fausto de Madina	1852-2-4
Jose Zabala	1854-1-5
Agustín de Lerchundi	1854-10-2
Francisco de Zalacain	1857-3-12
Manuel de Garagorri	1861-1-1
Juan Miguel de Lasarte	1863-1-1
Pedro Irazu	1865-1-1
Jose Antonio Ibarrola	1867-1-1
Francisco de Nazabal	1868-10-4
Jose Antonio Larramendi	1869-2-14
Cándido Mendizabal ²¹	1870-9-11
Pedro Irazu ²²	1872-4-25
Pedro Joaquin Aramburu ²³	1873-8-24
Jose Antonio Ibarrola "Alcalde intruso"	1874-3-1
Cándido Mendizabal	1874-9-24
Jose Antonio de Larramendi	1875-1-1
Candido Mendizabal	1876-1-1
Pedro Joaquin de Aramburu ²⁴	1876-3-6

²¹ Aurrekoa karlistekin joan zen eta alkatetza hutsa zegoela eta, Mendizabal izendatuko dute alkate. MUJIKA ERKIZIA, Asun, "Elecciones municipales en Andoain 1850-1915", *Leyçaur*, 3, 126 orrialdean.

²² Izendatuko dute alkate, zinegotzi guztiak bi ezik prozesatuak zeudelako.

²³ Aramburu herbesteko alkate liberala izango da karlistak herriaren jabe diren bitartean (1874-3-1etik-1876-3-6 arte). Eta udal liberala jarraituko du biltzen, Donostian 1875-2-28 edo Loiolan 1876-2-16an. MUJIKA ERKIZIA, Asun. *Op. cit.*

²⁴ Sodaduzka Legearen ejekuzioarekin ez datorrelako bat udal osoa bere dimisioa aurkeztuko du 1877-1-20an, baina Gobernadore Zibilak ez die onartuko. Gero, 1877-10-16an suspendituta izango da bere funtzioetan eta Juan Cruz Arregik ordezkatuko du baina inoiz ez du esango alkatea denik baizik eta "que ejerce funciones de alcalde". AUA Sig. LH68.

IZENA	HAUTAKETAREN DATA
Pedro de Gorosabel	1878-2-9
Juan Bautista Ichaso Asu	1879-7-1
Cándido de Mendizabal	1882-5-14
Martín de Inchausti	1883-7-1
Hipólito Erausquin	1885-7-1
Pedro M ^a Garagorri	1887-7-1
Berrautatua Pedro M ^a Garagorri bera	1889-7-1
Jose Antonio Mugica Soroa	1891-7-1
Pedro M ^a Garagorri Aduriz	1894-1-1
Cándido Mendizabal Zatarain	1895-7-1
Ignacio Zalacain Echebeste	1897-7-1
Hipólito Erausquin	1899-7-1

XX. MENDEA

Ildefonso Irazu Zatarain	1902-1-1
Cándido Mendizabal Zatarain	1904-1-1
Ceferino Ansa Cipitria	1906-1-1
Jose Antonio Mugica Soroa	1909-7-1
Juan Bautista de Larreta y Arzac	1912-1-1
Miguel Maiz Zalacain	1914-1-1
Berrautatua Miguel Maiz Zalacain bera	1916-1-1
Miguel Unanue Amas	1918-1-9 ²⁵
Berrautatua Miguel Unanue Amas bera	1920-4-1
Benito Garagorri Mendizabal	1922-4-1
Roque Esnal Garmendia	1923-10-2 ²⁶
Benito Garagorri Mendizabal	1924-3-30
Fernando Zalacain Gaztañaga	1928-3-9
Benito Garagorri Mendizabal	1930-2-27
Pablo Egibar Munita	1931-4-17
Domingo Soroa Atorrasagasti	1934-11-15
Pablo Egibar Munita	1936-2-23
Domingo Soroa Atorrasagasti	1936-8-17
Jose M ^a Trecu Alcain	1937-3-16
Cándido Mendizabal Bereyarza	1939-8-21
Manuel Laborde Werlinden ²⁷	1940-3-19

²⁵ 1918-1-1ean 5 boto jasotzen du, baina Alkatea izateko 6 behar ditu. Beraz behin behineko alkatea izendatuko dute, 1918-1-9 berriro egiten da bozketa eta bosna aterako dute bi hautagaiek. Azkenean zozketaren bidez aukeratuko da alkatea. AUA Sig. LH84.

²⁶ Aurreko Udal karguak Directorio Militarrek kendu egin zuen. AUA Sig. LH88.

²⁷ Ez da joango ezta kargu hartzera ere, gaxotasunangatik. Hurrengo batzarraldian karguari uko egin zion. AUA Sig. LH93.

IZENA**HAUTAKETAREN DATA**

Ignacio Artola Zalacain	1940-4-11
Pablo Echeveste Urrutia ²⁸	1940-4-20
Fernando Zalacain Gaztañaga ²⁹	1943-5-23
Francisco Franco “Alcalde-presidente honorífico”	1949-8-12
Justo Espin Ondarra	1954-7-29
Jose M ^a Garagorri Baztarrica	1961-5-26
Pedro Gallo Boada	1973-2-16
Carlos Ruiz Rodríguez ³⁰	1977-7-22
José Galparsoro Echeverria	1977-7-29
José Antonio Pérez Gabarain	1979-4-19
Francisco Irigoras Etxebeste	1983-5-23
Carlos Sanz Diez de Uré	1987-6-30
M ^a Pilar Collantes Ibañez	1991-6-15
José Antonio Pérez Gabarain	1995-6-17
José Antonio Barandiaran Ezama	1999-7-3

XXI. MENDEA

José Antonio Pérez Gabarain	2003-6-14
Berrautatua José Antonio Pérez Gabarain bera	2007-6-16

²⁸ Gobernadore Zibilak izenduko du eta kenduko ere 1943-2-25eko aktan azaltzen den bezala. AUA Sig. L8.

²⁹ Alkatea zela hil zen, 1953-8-23an.

³⁰ Ofizialki astebete bakarrik izan zen Andoaingo alkate, nahiz eta benetan 1976ko irailetik jardun Alkate funtzioak betetzen, Gallo alkateak atentatu saiakera izan zuenetik hain zuzen ere.